

ประกาศชานา

รายงานสภาพการทำนา และศัตรูข้าว เพื่อเตือนภัยการระบาด
ฤดูนาปรัง 2569 จังหวัดเชียงราย
โดยกลุ่มวิชาการ ศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย

รอบสำรวจที่ 3 ฤดูนาปรัง 2569 : วันที่ 5-6 มีนาคม 2569

ภาพรวมของจังหวัดเชียงราย

พื้นที่จังหวัดเชียงรายส่วนใหญ่ข้าวอยู่ในระยะแตกกอ เริ่มพบการระบาดของโรคไหม้ ในแปลงสำรวจ ได้แก่ อำเภอ เชียงของ และอำเภอเวียงชัย พบในข้าวพันธุ์สันป่าตอง 1 และซีพีไรซ์ 20 ลักษณะอาการที่พบคือ ใบมีแผลจุดสีน้ำตาล รูปทรง คล้ายรูปดา และมียีสีเทาบริเวณกึ่งกลางแผล ซึ่งเป็นลักษณะอาการของโรคไหม้ ทำให้ต้นข้าวฟุบลงในแปลงที่ระบาดมาก และ พบโรคถอดฝักดาบ ลักษณะอาการพบโรคในระยะกล้าถ้าอาการรุนแรงต้นกล้าจะแห้งตาย แต่มักพบกับข้าวอายุเกิน 15 วัน ระยะเริ่มแตกกอ ข้าวเป็นโรคจะต้นผอมสูงเตนกว่ากล้าข้าวโดยทั่ว ๆ ไป ต้นข้าวผอมมีสีเขียวอ่อนซีด ว่างปล้อง โดยต้นเป็น โรคจะสูงกว่าข้าวปกติ ใบมีสีเขียวซีด เกิดรากแขนงที่ข้อลำต้นตรงระดับน้ำ บางครั้งพบกลุ่มเส้นใยสีชมพูตรงบริเวณข้อที่ว่าง ปล้องขึ้นมา ต้นข้าวที่เป็นโรคมักจะตายและมีน้อยมากที่อยู่รอดจนถึงออกรวง จากข้อมูลพยากรณ์อากาศเพื่อการเกษตรพบว่า ประเทศไทยตอนบนมีอากาศร้อนและมีฝนฟ้าคะนองบางพื้นที่ มีแนวโน้มเกิดพายุฤดูร้อน ซึ่งมีลักษณะของพายุฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรง และฝนตกหนักในบางแห่ง สภาพแวดล้อมดังกล่าวเอื้อต่อการระบาดของโรคข้าวได้ ดังนั้น จึงควรแนะนำให้ เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ และเฝ้าระวังการระบาดของโรค เพื่อให้สามารถดำเนินการป้องกันและควบคุมได้ อย่างทัน่วงที

ภาพรวมของแปลงสำรวจ

ผลการสำรวจแปลงสำรวจ จำนวน 9 แปลง ได้แก่ อำเภอเชียงของ เทิง ป่าแดด เวียงชัย เวียงป่าเป้า แม่สรวย แม่ลาว พาน และเมืองเชียงราย ข้าวอยู่ในระยะกล้าถึงแตกกอ แปลงสำรวจพบโรคไหม้ โรคใบจุดสีน้ำตาล และโรคถอดฝักดาบ แต่ยังไม่เกินระดับเศรษฐกิจ แมลงศัตรูข้าวอื่น ๆ ที่พบ ได้แก่ เพลี้ยกระโดดหลังขาว เพลี้ยจักจั่นสีเขียว แมลงสิง ดั่งกินใบ และ เพลี้ยจักจั่นขาวใหญ่ ซึ่งมีจำนวนไม่เกินระดับเศรษฐกิจเช่นกัน ศัตรูธรรมชาติที่พบ ได้แก่ ดั่งงเต่า แมลงปอเข็ม แมงมุมขาสั้น และจิ้งหรีดหางดาบ

ลักษณะอาการของโรคไหม้

ลักษณะอาการของโรคถอดฝักดาบ

“เป็นผู้นำด้านงานวิจัยและพัฒนา ข้าวเหนียวและข้าวญี่ปุ่นของภาคเหนือ”

จุดที่ 1 ตำบลศรี้ง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลและสภาพทั่วไป

แปลงสำรวจมีพื้นที่ปลูกข้าว 5 ไร่ ปลูกข้าวพันธุ์ สันป่าตอง 1 โดยวิธีการหว่านน้ำตม เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2568 สภาพพื้นที่นาเป็นที่ราบ พิกัดแปลง lat 20.057735 long 100.367493 สำรวจวันที่ 6 มีนาคม 2569 เวลา 13.26 น. ท้องฟ้ามีดีดครึ้ม มีฝนตก ข้าวอยู่ในระยะแตกกอ (ภาพที่ 1) ต้นข้าวเจริญเติบโตสมบูรณ์ปานกลาง

การเจริญเติบโตของข้าว

จากการสำรวจจำนวนต้นข้าวในพื้นที่ 30 x 50 เซนติเมตร มีจำนวนต้นข้าวเฉลี่ย 43.75 ต้น ความสูงของต้นข้าวเฉลี่ย 64.90 เซนติเมตร วัดค่าสีใบข้าวจากแผ่นเทียบสี (Leaf Color Chart : LCC) เฉลี่ยระดับ 2.50 ระดับน้ำในแปลงสำรวจเฉลี่ย 5.20 เซนติเมตร

โรค แมลง - ศัตรูข้าว และศัตรูธรรมชาติ

การสุ่มนับจำนวนแมลงศัตรูข้าวและศัตรูธรรมชาติบริเวณกอข้าวด้วยตาเปล่า จำนวน 20 จุด ไม่พบแมลงศัตรูข้าว และแมลงศัตรูธรรมชาติ สำหรับการใส่สวิงโฉบแมลงในนาข้าว ไม่พบแมลงศัตรูข้าว พบแมลงศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ แมลงปอเข้มี 1 ตัว และแมงมุมขยายาว 1 ตัว ในแปลงสำรวจพบโรคใบจุดสีน้ำตาลกระจายทั่วแปลง โดยพบพื้นที่ที่ถูกทำลาย 31.00 เปอร์เซ็นต์ ความรุนแรงของโรค 2.10 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งยังไม่เกินระดับเศรษฐกิจ

ภาพที่ 1 สภาพแปลงนาและลักษณะของโรคใบจุดสีน้ำตาลในแปลงสำรวจ ตำบลศรี้ง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

จุดที่ 2 ตำบลจี้ว อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลและสภาพทั่วไป

แปลงสำรวจมีพื้นที่ปลูกข้าว 6 ไร่ ปลูกข้าวพันธุ์ สันป่าตอง 1 โดยวิธีการหว่านน้ำตม เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2568 สภาพพื้นที่นาเป็นที่ราบ พิกัดแปลง lat 19.691051 long 100.113721 สำรวจวันที่ 6 มีนาคม 2569 เวลา 14.46 น. ท้องฟ้ามีเมฆมาก อากาศร้อน ข้าวอยู่ในระยะแตกกอ (ภาพที่ 2) ต้นข้าวเจริญเติบโตสมบูรณ์ปานกลาง

การเจริญเติบโตของข้าว

จากการสำรวจจำนวนต้นข้าวในพื้นที่ 30 x 50 เซนติเมตร มีจำนวนต้นข้าวเฉลี่ย 43.75 ต้น ความสูงของต้นข้าวเฉลี่ย 67.50 เซนติเมตร วัดค่าสีใบข้าวจากแผ่นเทียบสี (Leaf Color Chart : LCC) เฉลี่ยระดับ 3.00 ระดับน้ำในแปลงสำรวจเฉลี่ย 5.20 เซนติเมตร

โรค แมลง - สัตว์ศัตรูข้าว และศัตรูธรรมชาติ

การสุ่มนับจำนวนแมลงศัตรูข้าวและศัตรูธรรมชาติบริเวณกอข้าวด้วยตาเปล่า จำนวน 20 จุด พบแมลงศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยจักจั่นขาวใหญ่ 7 ตัว พบแมลงศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ ตัวงเต่าตัวห้ำ 9 ตัว สำหรับการใส่สวิงโฉบแมลงในนาข้าว พบแมลงศัตรูข้าว ได้แก่ ตัวงกินใบ 1 ตัว และตั๊กแตนข้าวเล็ก 2 ตัว พบแมลงศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ แมงมุมขยายาว 1 ตัว ในแปลงสำรวจพบโรคใบจุดสีน้ำตาลกระจายทั่วแปลง โดยพบพื้นที่ที่ถูกทำลาย 96.50 เปอร์เซ็นต์ ความรุนแรงของโรค 5.65 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งเกินระดับเศรษฐกิจ

ภาพที่ 2 สภาพแปลงนาและการเจริญเติบโตของต้นข้าวในแปลงสำรวจ ตำบลจี้ว อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

จุดที่ 3 ตำบลป่าแะ อำเภอบ้านดง จังหวัดบุรีรัมย์

ข้อมูลและสภาพทั่วไป

แปลงสำรวจมีพื้นที่ปลูกข้าว 5 ไร่ ปลูกข้าวพันธุ์ กข26 โดยวิธีการหว่านน้ำตม เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2568 สภาพพื้นที่นาเป็นที่ราบ พิกัดแปลง lat 19.542156 long 99.985010 สำรวจวันที่ 6 มีนาคม 2569 เวลา 15.26 น. ท้องฟ้ามีเมฆมาก อากาศร้อนอบอ้าว มีลมพัด ข้าวอยู่ในระยะแตกกอ (ภาพที่ 3) ต้นข้าวเจริญเติบโตสมบูรณ์ปานกลาง พบวัชพืช ได้แก่ กกทราย และหญ้าข้าวหนวด

การเจริญเติบโตของข้าว

จากการสำรวจจำนวนต้นข้าวในพื้นที่ 30 x 50 เซนติเมตร มีจำนวนต้นข้าวเฉลี่ย 39.50 ต้น ความสูงของต้นข้าวเฉลี่ย 55.50 เซนติเมตร วัดค่าสีใบข้าวจากแผ่นเทียบสี (Leaf Color Chart : LCC) เฉลี่ยระดับ 3.00 แปลงสำรวจไม่มีน้ำ

โรค แมลง - ศัตรูข้าว และศัตรูธรรมชาติ

การสุ่มนับจำนวนแมลงศัตรูข้าวและศัตรูธรรมชาติบริเวณกอข้าวด้วยตาเปล่า จำนวน 20 จุด พบแมลงศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยจักจั่นขาวใหญ่ 5 ตัว และด้วงกินใบ 1 ตัว พบแมลงศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ ด้วงเต่าตัวห้ำ 8 ตัว ด้วงก้นกระดก 4 ตัว และแมงมุมขาสั้น 1 ตัว สำหรับการใส่สวิงโฉบแมลงในนาข้าว พบแมลงศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยจักจั่นสีเขียว 5 ตัว เพลี้ยจักจั่นขาวใหญ่ 4 ตัว เพลี้ยจักจั่นหัวสีส้ม 1 ตัว แมลงห่อ 1 ตัว ตั๊กแตนข้าวเล็ก 1 ตัว และตั๊กแตนหนวดยาว 1 ตัว พบแมลงศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ ด้วงเต่าตัวห้ำ 6 ตัว แมลงปอเข็ม 6 ตัว และแมงมุมขาสั้น 5 ตัว ในแปลงสำรวจพบโรคใบจุดสีน้ำตาลกระจายทั่วไป

ภาพที่ 3 สภาพแปลงนาและการเจริญเติบโตของต้นข้าวในแปลงสำรวจ ตำบลป่าแะ อำเภอบ้านดง จังหวัดบุรีรัมย์

จุดที่ 4 ตำบลเวียงเหนือ อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลและสภาพทั่วไป

แปลงสำรวจมีพื้นที่ปลูกข้าว 5 ไร่ ปลูกข้าวพันธุ์ ซีพีไรซ์20 โดยวิธีการปลูกด้วยรถปักดำ เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2569 สภาพพื้นที่นาเป็นที่ราบ พิกัดแปลง lat 19.893687 long 99.941378 สำรวจวันที่ 6 มีนาคม 2569 เวลา 10.45 น. ท้องฟ้าโปร่ง อากาศร้อน มีลมพัด ข้าวอยู่ในระยะแตกกอ (ภาพที่ 4) ต้นข้าวเจริญสมบูรณ์ปานกลาง พบวัชพืช ได้แก่ หนวดปลาตุ๊ก

การเจริญเติบโตของข้าว

จากการสำรวจต้นข้าวในนา 20 จุด มีจำนวนต้นข้าวเฉลี่ย 19.20 ต้นต่อกอ ความสูงของต้นข้าวเฉลี่ย 38.40 เซนติเมตร วัดค่าสีใบข้าวจากแผ่นเทียบสี (Leaf Color Chart : LCC) เฉลี่ยระดับ 3.50 แปลงสำรวจไม่มีน้ำ

โรค แมลง - สัตว์ศัตรูข้าว และศัตรูธรรมชาติ

การสุ่มนับจำนวนแมลงศัตรูข้าวและศัตรูธรรมชาติบริเวณกอข้าวด้วยตาเปล่า จำนวน 20 จุด ไม่พบแมลงศัตรูข้าว และแมลงศัตรูธรรมชาติ สำหรับการใช้สวิงโฉบแมลงในนาข้าว พบแมลงศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยกระโดดหลังขาว 1 ตัว และตั๊กแตนหนวดยาว 1 ตัว ไม่พบแมลงศัตรูธรรมชาติ ในแปลงสำรวจพบโรคไหม้ ใบจุดสีน้ำตาล และถอดฝักดาบ กระจายทั่วไปแปลงแต่ไม่เกินระดับเศรษฐกิจ

ภาพที่ 4 สภาพแปลงนาและการเจริญเติบโตของต้นข้าวในแปลงสำรวจ ตำบลเวียงเหนือ อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย

จุดที่ 5 ตำบลแม่พริก อำเภอมะสรวาย จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลและสภาพทั่วไป

แปลงสำรวจมีพื้นที่ปลูกข้าว 5 ไร่ ปลูกข้าวญี่ปุ่นพันธุ์ ก.ว.ก.2 โดยวิธีการปลูกด้วยรถปักดำ เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2569 สภาพพื้นที่นาเป็นที่ราบ พิกัดแปลง lat 19.618336 long 99.490087 สำรวจวันที่ 5 มีนาคม 2569 เวลา 13.20 น. ท้องฟ้าโปร่ง อากาศเย็น ข้าวอยู่ในระยะแตกกอ (ภาพที่ 5) ต้นข้าวเจริญเติบโตสมบูรณ์ดี

การเจริญเติบโตของข้าว

จากการสำรวจต้นข้าวในนา 20 จุด มีจำนวนต้นข้าวเฉลี่ย 15.70 ต้นต่อกอ ความสูงของต้นข้าวเฉลี่ย 42.70 เซนติเมตร วัดค่าสีใบข้าวจากแผ่นเทียบสี (Leaf Color Chart : LCC) เฉลี่ยระดับ 3.00 ระดับน้ำในแปลงสำรวจเฉลี่ย 3.80 เซนติเมตร

โรค แมลง - สัตว์ศัตรูข้าว และศัตรูธรรมชาติ

การสุ่มนับจำนวนแมลงศัตรูข้าวและศัตรูธรรมชาติบริเวณกอข้าวด้วยตาเปล่า จำนวน 20 จุด ไม่พบแมลงศัตรูข้าว พบแมลงศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ ตัวงักกระดก 3 ตัว สำหรับการใส่สวิงโฉบแมลงในนาข้าว พบแมลงศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยกระโดดหลังขาว 1 ตัว และเพลี้ยจักจั่นสีเขียว 3 ตัว พบแมลงศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ ตัวง่าตัวห้า 3 ตัว และแมงมุมขาขาว 1 ตัว ในแปลงสำรวจพบโรคใบจุดสีน้ำตาลกระจายทั่วไป

ภาพที่ 5 สภาพแปลงนาและการเจริญเติบโตของต้นข้าวในแปลงสำรวจ ตำบลแม่พริก อำเภอมะสรวาย จังหวัดเชียงราย

จุดที่ 6 ตำบลม่วงคำ อำเภอกพาน จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลและสภาพทั่วไป

แปลงสำรวจมีพื้นที่ปลูกข้าว 4 ไร่ ปลูกข้าวพันธุ์ กข26 โดยวิธีการปลูกด้วยรถปักดำ เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2569 สภาพพื้นที่นาเป็นที่ราบ พิกัดแปลง lat 19.765588 long 99.729294 สำรวจวันที่ 6 มีนาคม 2569 เวลา 16.05 น. ข้าวอยู่ในระยะแตกกอ (ภาพที่ 6) ต้นข้าวเจริญเติบโตสมบูรณ์ดี

การเจริญเติบโตของข้าว

จากการสำรวจต้นข้าวในนา 20 จุด มีจำนวนต้นข้าวเฉลี่ย 17.70 ต้นต่อกอ ความสูงของต้นข้าวเฉลี่ย 62.35 เซนติเมตร วัดค่าสีใบข้าวจากแผ่นเทียบสี (Leaf Color Chart : LCC) เฉลี่ยระดับ 3.50 ระดับน้ำในแปลงสำรวจเฉลี่ย 7.20 เซนติเมตร

โรค แมลง - สัตว์ศัตรูข้าว และศัตรูธรรมชาติ

การสุ่มนับจำนวนแมลงศัตรูข้าวและศัตรูธรรมชาติบริเวณกอข้าวด้วยตาเปล่า จำนวน 20 จุด พบแมลงศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล 1 ตัว และเพลี้ยกระโดดหลังขาว 18 ตัว ไม่พบแมลงศัตรูธรรมชาติ สำหรับการใส่สวิงโฉบแมลงในนาข้าว พบแมลงศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยกระโดดหลังขาว 1 ตัว และเพลี้ยจักจั่นสีเขียว 3 ตัว พบแมลงศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ ตัวงเต่าตัวห้ำ 3 ตัว และแมงมุมขยายาว 1 ตัว ในแปลงสำรวจพบโรคใบจุดสีน้ำตาลกระจายทั่วแปลง

ภาพที่ 6 สภาพแปลงนาและการเจริญเติบโตของต้นข้าวในแปลงสำรวจ ตำบลม่วงคำ อำเภอกพาน จังหวัดเชียงราย

จุดที่ 7 ตำบลเวียง อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลและสภาพทั่วไป

แปลงสำรวจมีพื้นที่ปลูกข้าว 4 ไร่ ปลูกข้าวพันธุ์ กข43 โดยวิธีการโยนกล้า เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2569 สภาพพื้นที่นาเป็นที่ราบ พิกัดแปลง lat 19.338513 long 99.516280 สำรวจวันที่ 5 มีนาคม 2569 เวลา 11.10 น. ข้าวอยู่ในระยะกล้า (ภาพที่ 7) ต้นข้าวเจริญเติบโตสมบูรณ์ดี

การเจริญเติบโตของข้าว

จากการสำรวจต้นข้าวในนา 20 จุด มีจำนวนต้นข้าวเฉลี่ย 9.95 ต้นต่อกอ ความสูงของต้นข้าวเฉลี่ย 29.30 เซนติเมตร วัดค่าสีใบข้าวจากแผ่นเทียบสี (Leaf Color Chart : LCC) เฉลี่ยระดับ 2.50 ระดับน้ำในแปลงสำรวจเฉลี่ย 4.60 เซนติเมตร

โรค แมลง - สัตว์ศัตรูข้าว และศัตรูธรรมชาติ

การสุ่มนับจำนวนแมลงศัตรูข้าวและศัตรูธรรมชาติบริเวณกอข้าวด้วยตาเปล่า จำนวน 20 จุด พบแมลงศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล 1 ตัว และเพลี้ยกระโดดหลังขาว 18 ตัว ไม่พบแมลงศัตรูธรรมชาติ สำหรับการสำรวจใช้สวิงโฉบแมลงในนาข้าว พบแมลงศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยกระโดดหลังขาว 10 ตัว ไม่พบแมลงศัตรูธรรมชาติ

ภาพที่ 7 สภาพแปลงนาและการเจริญเติบโตของต้นข้าวในแปลงสำรวจ ตำบลเวียง อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

จุดที่ 8 ตำบลจอมหมอกแก้ว อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลและสภาพทั่วไป

แปลงสำรวจมีพื้นที่ปลูกข้าว 6 ไร่ ปลูกข้าวพันธุ์ กข26 โดยวิธีการโยนกล้า เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2569 สภาพพื้นที่นาเป็นที่ราบ พิกัดแปลง lat 19.765588 long 99.729294 สำรวจวันที่ 5 มีนาคม 2568 เวลา 14.02 น. ข้าวอยู่ในระยะแตกกอ (ภาพที่ 8) ต้นข้าวเจริญเติบโตสมบูรณ์ดี

การเจริญเติบโตของข้าว

ไม่สามารถสุ่มสำรวจได้ เนื่องจากต้นข้าวอยู่ในระยะกล้าหลังปักดำเสร็จสิ้นใหม่ ซึ่งต้นข้าวยังมีความสูงไม่เพียงพอและรากยังไม่ยึดเกาะดินดีพอ

โรค แมลง - สัตว์ศัตรูข้าว และศัตรูธรรมชาติ

ไม่สามารถสุ่มสำรวจได้ เนื่องจากต้นข้าวอยู่ในระยะกล้าหลังปักดำเสร็จสิ้นใหม่ ซึ่งต้นข้าวยังมีความสูงไม่เพียงพอและรากยังไม่ยึดเกาะดินดีพอ

ภาพที่ 8 สภาพแปลงนาและการเจริญเติบโตของต้นข้าวในแปลงสำรวจ ตำบลจอมหมอกแก้ว อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงราย

จุดที่ 9 ตำบลป่าอ้อดอนชัย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลและสภาพทั่วไป

แปลงสำรวจมีพื้นที่ปลูกข้าว 8 ไร่ ปลูกข้าวพันธุ์ สันป่าตอง 1 โดยวิธีการหว่านน้ำตม เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2568 สภาพพื้นที่นาเป็นที่ราบ พิกัดแปลง lat 19.832198 long 99.764670 สำรวจวันที่ 6 มีนาคม 2569 เวลา 14.23 น. ท้องฟ้ามีดครึ้ม อากาศร้อนอบอ้าว ข้าวอยู่ในระยะแตกกอ (ภาพที่ 9) ต้นข้าวเจริญเติบโตสมบูรณ์ดี

การเจริญเติบโตของข้าว

จากการสำรวจจำนวนต้นข้าวในพื้นที่ 30 x 50 เซนติเมตร มีจำนวนต้นข้าวเฉลี่ย 36.00 ต้น ความสูงของต้นข้าวเฉลี่ย 56.90 เซนติเมตร วัดค่าสีใบข้าวจากแผ่นเทียบสี (Leaf Color Chart : LCC) เฉลี่ยระดับ 3.00 ระดับน้ำในแปลงสำรวจเฉลี่ย 4.60 เซนติเมตร

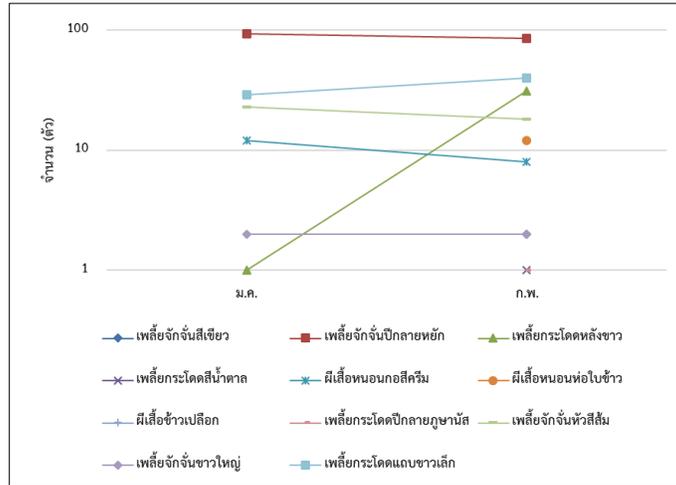
โรค แมลง - ศัตรูศัตรูข้าว และศัตรูธรรมชาติ

การสุ่มนับจำนวนแมลงศัตรูข้าวและศัตรูธรรมชาติบริเวณกอข้าวด้วยตาเปล่า จำนวน 20 จุด ไม่พบแมลงศัตรูข้าว และแมลงศัตรูธรรมชาติ สำหรับการใส่สวิงโอบแมลงในนาข้าว พบแมลงศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยจักจั่นสีเขียว 2 ตัว และแมลงสิง 1 ตัว พบแมลงศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ ค้างคาวตัวห้ำ 3 ตัว แมลงปอเข็ม 6 ตัว และแมงมุมขาสั้น 1 ตัว

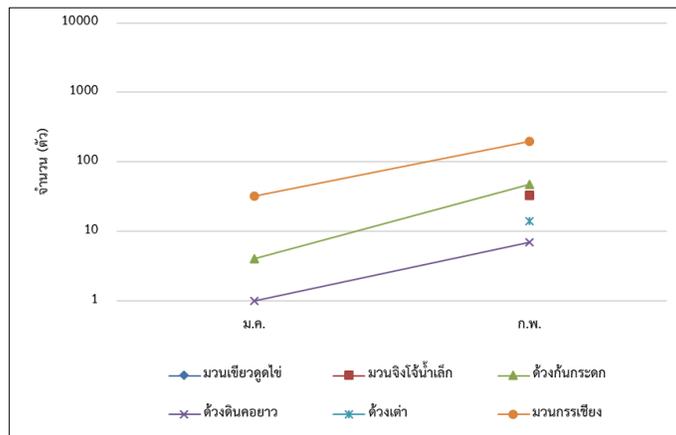

ภาพที่ 9 สภาพแปลงนาและการเจริญเติบโตของต้นข้าวในแปลงสำรวจ ตำบลป่าอ้อดอนชัย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

กับดักแสงไฟ : การตรวจนับแมลงศัตรูข้าวและศัตรูธรรมชาติจากกับดักแสงไฟ (Light trap) ที่ศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย เปิดหลอดไฟเวลา 18.00 - 22.00 น. ทุกวัน ระหว่างวันที่ 1 มกราคม – 28 กุมภาพันธ์ 2569 พบแมลงศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยจักจั่นปีกลายหยัก มากที่สุด เมื่อเทียบกับแมลงศัตรูข้าวชนิดอื่น ๆ รองลงมา คือ เพลี้ยกระโดดแถบขาวเล็ก และ เพลี้ยจักจั่นหัวสีส้ม (ภาพที่ 10) แมลงศัตรูธรรมชาติที่พบเป็นจำนวนมาก ได้แก่ มวนกระเซี่ยง รองลงมา คือ มวนจิ้งโจ้น้ำเล็ก และตัวงักกระดก (ภาพที่ 11)

ภาพที่ 10 แผนภาพแสดงจำนวนแมลงศัตรูข้าวจากกับดักแสงไฟ ณ ศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย ระหว่างวันที่ 1 มกราคม – 28 กุมภาพันธ์ 2569 ณ ศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย

ภาพที่ 11 แผนภาพแสดงจำนวนแมลงศัตรูธรรมชาติจากกับดักแสงไฟ ณ ศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย ระหว่างวันที่ 1 มกราคม – 28 กุมภาพันธ์ 2569 ณ ศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย